

نهمین کنگره ملی مهندسی شیمی ایران

دانشگاه علم و صنعت ایران
۳-۵ آذر، ماه ۱۳۸۳

اصلاح پلیمری کامپوزیت های بر پایه گل رس تقویت شده با الیاف طبیعی

علیرضا مجرد^{*}، حمید رحیمی^{*}، سید محمد باقر علوی، نوشین مشفق

تهران، پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران، گروه کامپوزیت و چسب

صندوق پستی ۱۴۹۶۵/۱۵۵

H.Rahimi@ippi.ac.ir

Alirezamojarad@yahoo.ca

چکیده

در این پژوهش، اصلاح، تقویت و فرآورش سیستم گل رس تقویت شده با پلیمر طبیعی بررسی شد. برای اصلاح خواص فیزیکی و مکانیکی نمونه های بر پایه گل رس از روغن بزرک، رزول و پلیمر طبیعی استفاده شد، پخت نمونه ها توسط میکروویو انجام گرفت. تست فیزیکی میزان جذب آب، جذب روغن بزرک، در شرایط مختلف دما و فشار (شرایط محیطی، آون، راکتور) مورد بررسی قرار گرفت. همچنین میزان توزیع طول به قطر الیاف (Aspect Distribution of Ratio)، و آماده سازی آن توسط پلی وینیل استات (چسب چوب) بررسی شد. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می دهد که استفاده از روغن بزرک، رزول و موی بز، در خواص فیزیکی و مکانیکی سازه تهیه شده بر پایه گل رس، تاثیر بسزائی دارد، همچنین خواص مکانیکی (مدول خمشی) سیستم گل رس - پلیمر طبیعی - رزول بررسی شد.

کلمات کلیدی: گل رس، الیاف طبیعی، پلی ساکارید، روغن بزرک، پلی وینیل استات، رزول

مقدمه

خشک شدن گل رس باعث ایجاد ترک هائی در ساختار نمونه شده و این هم به نوبه خود حاصل جمع شونده‌گی کششی و غیر یکنواخت بودن فرآیند خشک شدن و توزیع اندازه ذرات گرانولومتریکی خاک و مقدار آب بکار رفته در حین فرآیند تهیه ملات ماتریس می‌باشد [۳]. نمونه های بر پایه گل رس بعد از اعمال بار نهائی، تغییر شکل داده و ترک های ریزی در سطح نمونه ظاهر می‌گردد و سرانجام شکست آنی در سازه اتفاق می‌افتد. بنابراین برای توسعه و بهبود این خواص از الیاف طبیعی استفاده می‌گردد با این عمل ظرفیت بار بری خاک، بطور قابل ملاحظه افزایش می‌یابد. برای ممانعت از ایجاد چنین ترک هایی، از الیاف طبیعی با طول ۵۰ میلیمتر و مقدار بهینه ۴ در صد وزنی در ماتریس گل رس استفاده می‌گردد. در چنین شرایطی الیاف از طریق برقرار کردن پیوند (واندروالسی) از ایجاد چنین ترک ها در ساختار ماتریس ممانعت می‌کند. عوامل اصلی که بر روی چسبندگی بین الیاف تقویت کننده و ماتریس تاثیر عمده‌ای دارند عبارتند از:

- ۱- نیروهای اصطکاک فشاری که در سطح الیاف بعلت جمع شونده‌گی ظاهر می‌گردند.
- ۲- مقاومت برشی خاک رس که به شکل، سطح و ناهمواری الیاف بستگی دارد [۳]. برای بهبود چسبندگی بین خاک رس و الیاف طبیعی از مواد مختلف، از قبیل پلی وینیل استات و قطران ذغال سنگ می‌توان استفاده نمود. جهت آبریز کردن سطح و همچنین افزایش چسبندگی بین ماتریس و تقویت کننده، از قطران ذغال سنگ که نوعی قیر طبیعی می باشد استفاده می‌شود که این ماده از نفتالین و فناترن سنتز می‌گردد و در ساختار آن بیش از ۷۰ حلقه آروماتیک وجود دارد که الیاف کربن از همین ماده تحت شرایط دمائی بالا تهیه می‌شود. اما در این پژوهش برای بهبود خواص بین الیاف طبیعی (کنف) و ماتریس خاک رس از پلی ونیل استات (چسب چوب) استفاده شد. در این پژوهش از الیاف طبیعی بعلت داشتن خواص ویژه از قبیل زیست تخریب پذیر بودن، دانسیته پایین، مقاومت سایش بالا، خواص مکانیکی بالا و قیمت پایین، استفاده شده است. طبیعت آبدوستی مشکل اصلی تمام الیاف سلولوزی، که به عنوان تقویت کننده پلاستیک ها مورد استفاده قرار می‌گیرند می‌باشد. مقدار رطوبت الیاف طبیعی وابسته به مقدار قسمت های غیر کریستالی و یا مقدار حفرات ریزی که مجموعاً ۱۰ در صد وزنی الیاف را تحت شرایط استاندارد تشکیل می‌دهد می‌باشد. بطور کلی طبیعت آبدوستی الیاف روی خواص های فیزیکی و مکانیکی تاثیر بسزایی دارند که در نهایت تاثیر عمده ای روی خواص کامپوزیت ها خواهد گذاشت. هدف اصلی در این پژوهش، بکارگیری الیاف طبیعی به عنوان تقویت کننده کامپوزیت های بر پایه گل رس - پلیمر در سازه های مهندسی سبک و کارهای زیربنائی به خصوص در مناطقی که روی گسل زلزله قرار گرفته‌اند، می باشد. همچنین بعلت زیست تخریب پذیر بودن این مواد، در سازه های صنعت ساختمان از اهمیت فوق العاده ای برخوردار می‌باشد [۱و۲].

تجربی

مواد

در این پژوهش خاک رس تهیه شده از جنوب تهران با ترکیبات (SiO_2 , $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$, CaCO_3 , $(\text{CaHPO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O})$ [۱]. روغن بذرک، سریش، موی بز و پلی وینیل استات (چسب چوب) از محصولات موجود در بازار. رزول پایه الکی از شرکت رزیتان، استفاده شده است.

دستگاه ها

آون معمولی مدل JP20 ساخت شرکت ژاپنی برای پخت نمونه ها، از میکسر مدل RZR 2102 ساخت هیدولف آلمان با ۲۰۰۰ دور در ثانیه برای مخلوط کردن نمونه ها، دستگاه میکروویو مدل NN-C2002 ساخت شرکت پاناسونیک ژاپن، راکتور ۵ لیتری ساخت پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران، برای مخلوط کردن اجزای آمیزه از مخلوط کن دو غلتکی ساخت آلمان با نام Polymix مدل 200L، دستگاه اینسترون مدل ۶۰۲۵ برای آزمون خمش نمونه ها، استفاده شده است.

روشها

قالبگیری

قالبگیری این ترکیبات در فشار ۲ بار، دمای 150°C و زمان های متفاوت برحسب نمونه با فرمول بندی خاص، در قالب تفلونی به ابعاد $160 \times 2 \times 1$ mm انجام شد.

روش تهیه نمونه ها

در این مرحله با توجه به حجم نمونه و چگالی مواد اولیه مقدار هر ماده با توجه به فرمولبندی ارائه شده در جدول ۱ توزین شد. نمونه های مختلف با درصد های متفاوت از سریش و مطابق جدول ۱ تهیه شد. جذب روغن نمونه های بدست آمده به ابعاد $160 \times 2 \times 1$ mm در شرایط مختلف دما و فشار (شرایط محیطی، آون، راکتور پنج لیتری) با فرمولبندی مشخص برای هر نمونه بدست آمده است.

نمونه های مختلف با درصد های متفاوت از سریش و مطابق جدول ۱ تهیه شد. برای اختلاط مواد هر فرمولبندی، سرعت مخلوط کن روی 400 rpm و دمای بدنه مخلوط کن در 25°C درجه سانتیگراد تنظیم گردید. پخت تمام نمونه ها توسط دستگاه میکروویو با زمانبندی خاص برای هر نمونه انجام شد. همچنین تست فیزیکی خواص جذب روغن، در شرایط مختلف دمای و فشار (شرایط محیطی، آون، میکروویو) بررسی شد. همچنین برای بهبود چسبندگی الیاف موی بز به ماتریس خاک رس، از پلی وینیل استات (چسب چوب) استفاده شد. جهت این کار چند تار از الیاف موی بز بطور جداگانه برداشته شد و با پلی وینیل استات آغشته گردید سپس در شرایط مختلف دمایی خشک شد.

جدول ۱ - نمونه های مختلف بر پایه خاک رس با ترکیب درصد متفاوت سریش و رزول. C: خاک رس، A: سریش، R: رزول، W: آب

کد نمونه	درصد وزنی سریش	در صد وزنی خاک رس	میزان درصد آب	میزان درصد رزول
C100A5W50	۵	۱۰۰	۵۰	۰
C100A5W60	۵	۱۰۰	۶۰	۰
C100A5W70	۵	۱۰۰	۷۰	۰
C100A5W80	۵	۱۰۰	۸۰	۰
C100A10W60	۱۰	۱۰۰	۶۰	۰
C100A10W70	۱۰	۱۰۰	۷۰	۰
C100A10W80	۱۰	۱۰۰	۸۰	۰
C100A10W90	۱۰	۱۰۰	۹۰	۰
C100A15W70	۱۵	۱۰۰	۷۰	۰
C100A15W80	۱۵	۱۰۰	۸۰	۰
C100A15W90	۱۵	۱۰۰	۹۰	۰
C100A15W100	۱۵	۱۰۰	۱۰۰	۰
C100A20W80	۲۰	۱۰۰	۸۰	۰
C100A20W90	۲۰	۱۰۰	۹۰	۰
C100A20W100	۲۰	۱۰۰	۱۰۰	۰
C100A20W110	۲۰	۱۰۰	۱۱۰	۰
C100A30W100	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۰
C100A40W120	۴۰	۱۰۰	۱۲۰	۰
C100A50W140	۵۰	۱۰۰	۱۴۰	۰
C100A5W50R(A)	۵	۱۰۰	۵۰	۵
C100A10W60R(A)	۱۰	۱۰۰	۶۰	۵
C100A15W70R(A)	۱۵	۱۰۰	۷۰	۵
C100A20W80R(A)	۲۰	۱۰۰	۸۰	۵

نتایج و بحث

خواص فیزیکی

میزان جذب آب و روغن طبیعی نمونه های بر پایه گل رس

در کلیه فرمول بندی ها نتایج میزان جذب آب با اعمال شرایط زمانبندی نشان می دهد که زمان تخریب تمام نمونه های بر پایه ماتریس گل رس در داخل آب به یک میزان می باشد [۱].

جدول ۲ - زمان تخریب نمونه های بر پایه ماتریس خاک رس. C: خاک رس W: آب

کد نمونه	زمان تخریب نمونه (دقیقه)
C100W30	۱.۰۸
C100W35	۱.۰۴
C100W40	۱.۰۱
C100W45	۱.۰۱
C100W50	۱.۰۳
C100W55	۱.۰۵

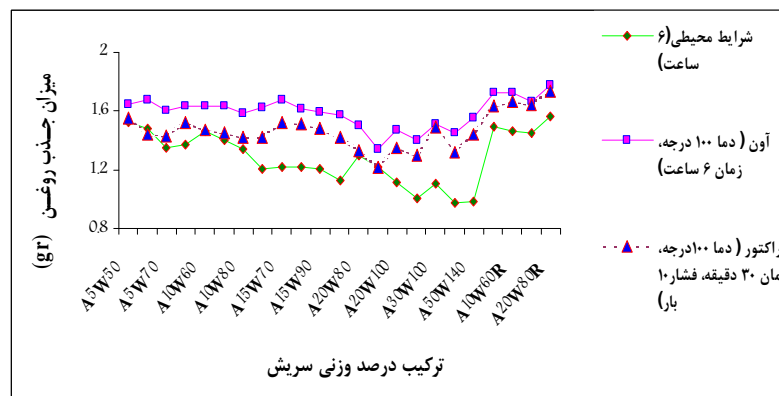
با توجه به پژوهش انجام شده، برای آبریز کردن نمونه های بر پایه ماتریس گل رس، از روغن بزرک (Linseed oil) در دو شرایط مختلف دمایی، استفاده شده است. نتایج حاصل از بررسی های انجام شده نشان می دهند که میزان جذب روغن طبیعی نمونه های بر پایه گل رس در شرایط دمایی آون بیشتر از شرایط محیطی است. بنابراین مقدار جذب آب نمونه های داخل آون نسبت به نمونه های قرار گرفته در شرایط محیطی کمتر می باشد [۱].

بررسی میزان جذب آب سیستم گل رس - پلیمر طبیعی

نتایج بررسی های انجام شده حاکی از آن است که میزان جذب آب نمونه های بر پایه ماتریس خاک رس، با افزایش درصد وزنی سریش، افزایش چشمگیری داشته است [۲].

بررسی میزان جذب روغن طبیعی (بزرک) در سیستم گل رس - پلیمر طبیعی

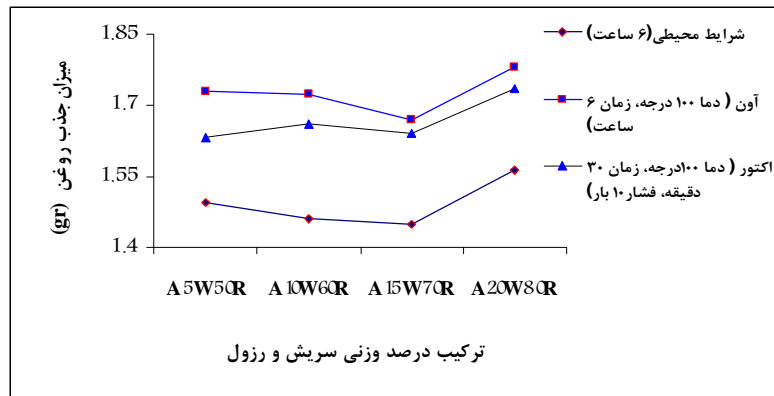
میزان جذب روغن طبیعی نمونه های بر پایه ماتریس گل رس، در شرایط مختلف دما و فشار (شرایط محیطی، آون، راکتور) بررسی شده است. نتایج بدست آمده حاکی از آن است که میزان جذب روغن نمونه های بر پایه گل رس در داخل آون (دما ۱۰۰°C، زمان ۶ ساعت)، بیشتر از راکتور (دما ۱۰۰°C، زمان ۳۰ دقیقه، فشار ۱۰ بار) و آن هم بنوبه خود بیشتر از شرایط محیطی (دما ۲۵°C، زمان ۶ ساعت) می باشد. با توجه به نتایج بالا بهترین ترکیب درصد برای میزان جذب روغن، ترکیب درصد با فرمول بندی A10 و A15 می باشد. در نمودار شکل ۱ نتایج حاصل نشان داده شده است.

شکل ۱ - میزان جذب روغن طبیعی با تغییرات ترکیب درصد سریش، در شرایط مختلف دمایی. A: سریش، W: آب، R: رزول

بررسی میزان جذب روغن طبیعی در سیستم گل رس - پلیمر طبیعی - رزول

نتایج حاصل از این پژوهش نشان می دهد که افزایش رزین فنولیک (رزول) به سیستم بر پایه گل رس - پلیمر طبیعی باعث کاهش مقدار جذب آب به میزان قابل توجهی می شود.

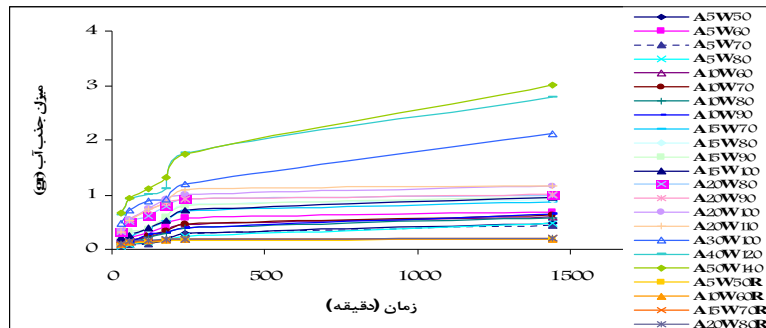

شکل ۲ - منحنی میزان جذب روغن با تغییرات ترکیب درصد وزنی سریش - رزول در شرایط مختلف دما و فشار.

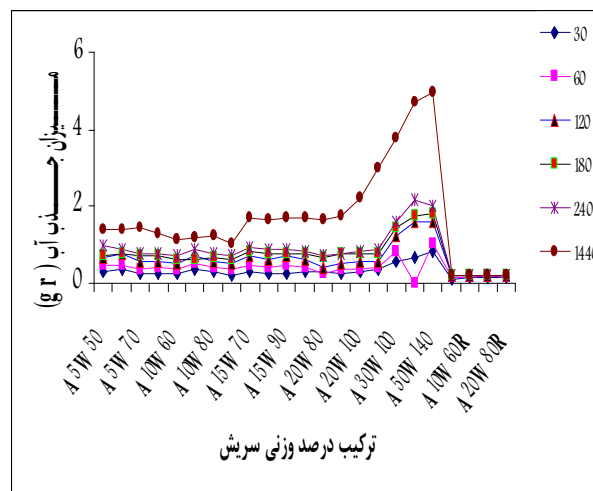
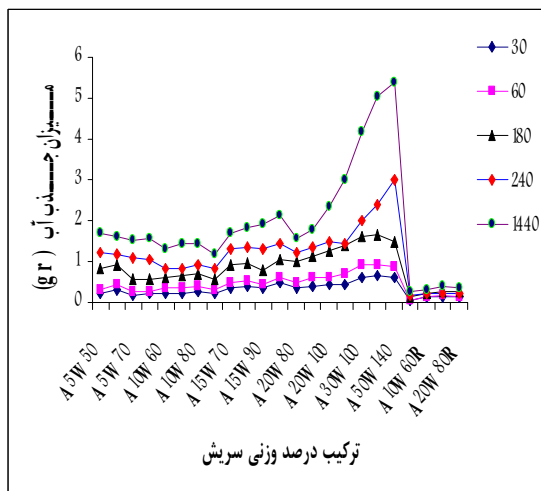
همان طور که از شکل ۲ پیداست میزان جذب روغن بزرگ سیستم گل رس - پلیمر طبیعی - رزول در شرایط مختلف دما و فشار (شرایط محیطی، آون، راکتور) در منحنی بالا آمده است. با توجه به منحنی شکل ۲ میزان جذب روغن در شرایط دمایی آون بیشتر از راکتور، و آن هم به نوبه خود بیشتر از شرایط محیطی می باشد. پس بدین ترتیب نتیجه گیری می شود که با افزایش روغن بزرگ و رزول به سیستم حاضر میزان جذب آب بطور چشمگیری کاهش پیدا می کند.

بررسی میزان جذب آب نمونه های بر پایه گل رس روغن جذب کرده

با توجه به اهمیت و کاربرد ماده بدست آمده ضروری است که میزان جذب آب نمونه های بدست آمده از ماتریس گل رس مورد بررسی قرار گیرد که در این قسمت از تحقیق رفتار جذبی آنها مورد آزمون قرار گرفت [۱۲]. از روی نتایج شکل ۳ مشخص می شود که میزان جذب آب نمونه ها با افزایش زمان افزایش پیدا کرده است که دلیل این کار بعلت وجود پلی ساکارید در سیستم خاک رس - پلیمر طبیعی می باشد که هرچه قدر مقدار پلی ساکارید افزایش یابد متقابلاً میزان جذب آب نمونه به همان میزان افزایش نشان می دهد. پلی ساکارید با توجه به داشتن گروه های OH زیاد در ساختارش با مولکول های آب محیط، براحتی پیوند هیدروژنی تشکیل داده، و با سپری شدن زمان رطوبت زیاد جذب نموده، و در نهایت بطور چشمگیری متورم می گردد. در شکل ۳ منحنی میزان درصد جذب آب (گرم) با تغییرات زمان، تا ۲۴۰ دقیقه افزایش نشان داده بعد از آن تقریباً به یک مقدار ثابت می رسد.

شکل ۳- پایه خاک رس، با افزایش زمان. C: خاک رس، R: رزول

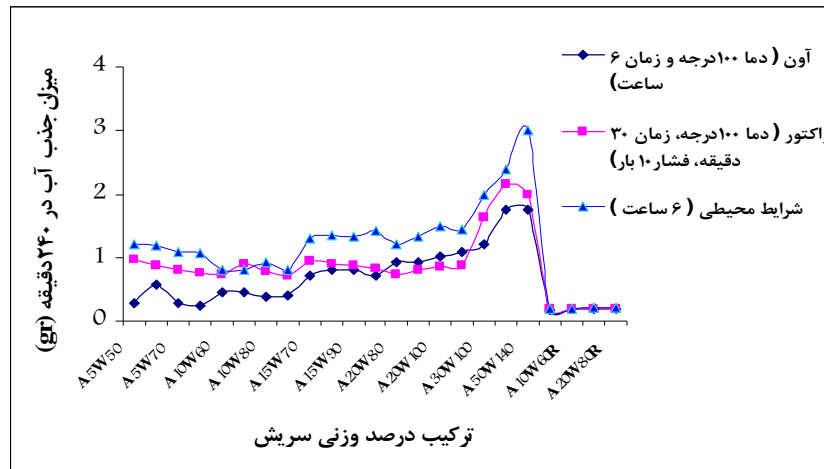

شکل ۴ و ۵ - تغییرات میزان درصد جذب آب (گرم) با ترکیب درصد سریش نمونه های روغن جذب کرده (آون، مایکروویو)

از روی منحنی شکل ۴ و ۵ معلوم می شود که با افزایش میزان درصد سریش در سیستم خاک رس میزان جذب آب، افزایش پیدا کرده است. ترکیب درصد نمونه های بررسی شده در شکل ۴ و ۵ معلوم شده است.

مقایسه میزان جذب آب بعد از ۲۴۰ دقیقه در سه شرایط دمایی

هدف از اجرای این قسمت پژوهش، مقایسه خواص جذب آب نمونه های بر پایه گل رس بعد از ۲۴۰ دقیقه، در شرایط مختلف دمایی (شرایط محیطی، آون، راکتور) می باشد. از روی نتایج حاصل از شکل ۶ ملاحظه می شود که هرچه قدر نفوذ روغن به ساختار ماده بدست آمده، زیاد گردد به همان اندازه میزان جذب آب کاهش می یابد. که این عملیات در منحنی شکل ۶ اثبات شده است. یعنی میزان جذب آب بعد از ۲۴۰ دقیقه برای نمونه روغن جذب کرده در داخل آون (با دمای ۱۰۰°C، زمان ۶ ساعت) بیشتر از دو شرایط دیگر است.

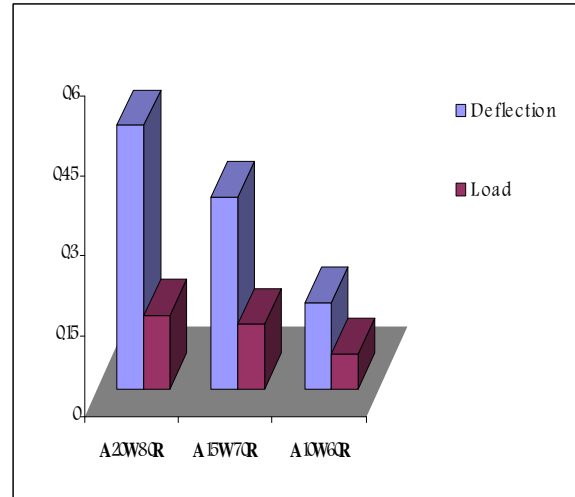
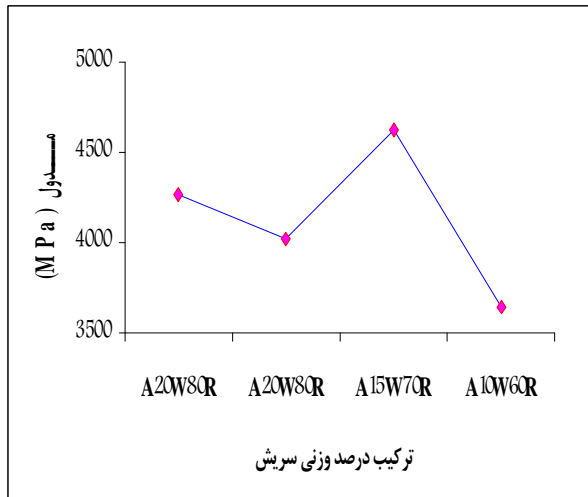

شکل ۶ - خواص جذب آب در ۲۴۰ دقیقه برای ترکیب درصدهای مختلف سریش در سه شرایط متفاوت.

خواص مکانیکی

آزمون خمش

برای بررسی اثر افزایش رزین فنولی (رزول) بر خواص آمیزه های گل رس - پلیمر طبیعی، مقدار گل رس و رزول با توجه به فرمول بندی ارائه شده در بالا ثابت بوده و فقط میزان درصد پلیمر طبیعی تغییر کرده است. همانطور که شکل ۷ نشان می دهد، میزان درصد پلیمر طبیعی در این آمیزه ها از ۵ تا ۵۰ phr (۵ تا ۲۵ درصد وزنی) تغییر کرده است. نتایج حاصل از تست خمش شکل ۷ نشان می دهد که میزان نیرو بر حسب خمش از آمیزه A20W80R به A10W60R، در سیستم گل رس - پلیمر طبیعی کاهش پیدا کرده است. نتایج نشان می دهد که با افزایش پلیمر طبیعی (۵ تا ۲۰ درصد وزنی) به سیستم بر پایه گل رس، مدول افزایش می یابد [۲]. نتایج حاصل این پژوهش نشان می دهد که با افزایش رزول به سیستم بر پایه گل رس - پلیمر طبیعی با فرمول بندی A20W80R، مدول کاهش پیدا می کند. علت این امر بدلیل فومی شدن نمونه بر پایه گل رس، با افزایش درصد وزنی سریش و رزول، می باشد در حالیکه در آمیزه های با ترکیب در صد A10W60R و A15W70R با افزایش رزول مدول افزایش پیدا کرده است که این امر ناشی از بهبود خواص مکانیکی نمونه توسط رزول و پلیمر طبیعی می باشد که نتایج در منحنی شکل ۷ و ۸ آمده است.

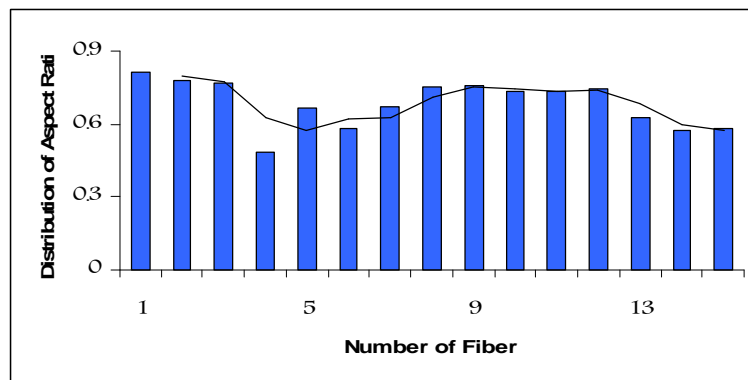

شکل ۷ - میزان نیرو (KN) بر حسب خمش. شکل ۸ - مدول بر حسب ترکیب درصد وزنی سربیش و رزول. A: سربیش، R: رزول

بررسی آماده سازی الیاف تقویت کننده ماتریس گل رس - پلیمر طبیعی

تعیین میزان طول به قطر الیاف طبیعی (موی بز)

برای بررسی روند تغییرات میزان توزیع طول به قطر الیاف از دستگاه میکروسکوپ نوری استفاده شد که منحنی توزیع در شکل ۹ آمده است.

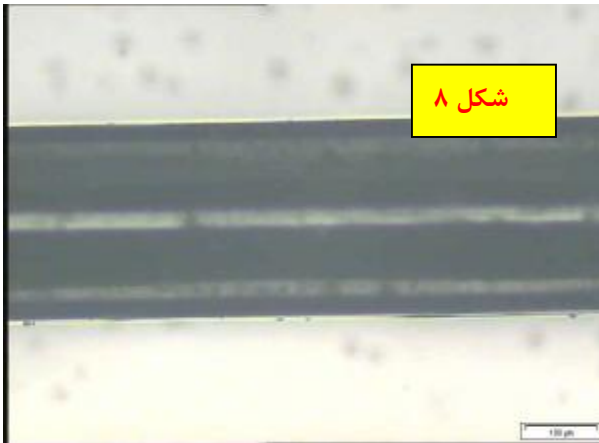
شکل ۹ - اندازه گیری توزیع طول به قطر الیاف موی بز به طول ۵ سانتیمتر.

نتیجه اندازه گیری توزیع Aspect Ratio الیاف طبیعی (موی بز)، به طول ۵ سانتیمتر و قطرهای متفاوت در شکل بالا نشان داده شده است.

آماده سازی سطحی موی بز توسط پلی وینیل استات (چسب چوب)

هدف از این قسمت کار پژوهشی، بررسی ساختار الیاف طبیعی (موی بز)، و آماده سازی آن جهت بهبود خواص مکانیکی (میزان ترک خوردگی، استحکام کششی، استحکام خمشی) نمونه های بر پایه ماتریس گل رس

رس - پلیمر طبیعی می‌باشد. برای بهبود چسبندگی الیاف موی بز، به ماتریس خاک رس از پلی وینیل استات (چسب چوب) استفاده شد.

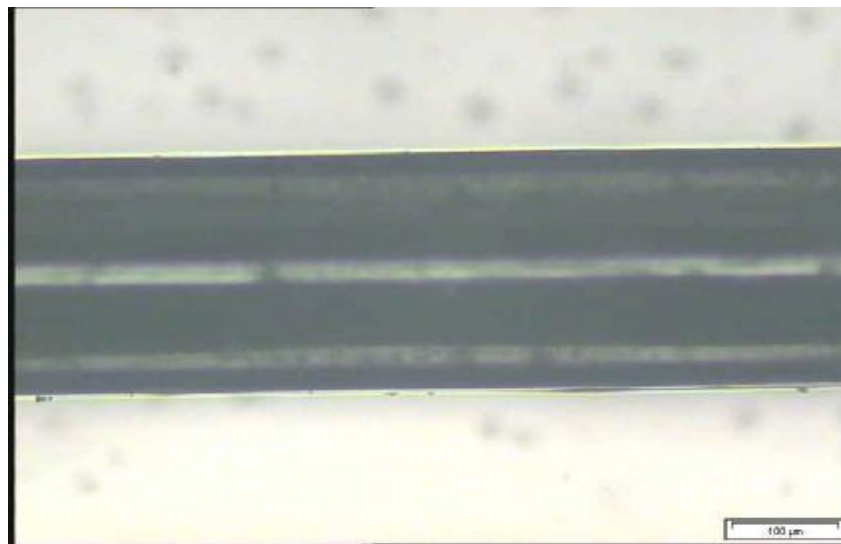

شکل ۸ - ساختار موی بز آماده سازی نشده

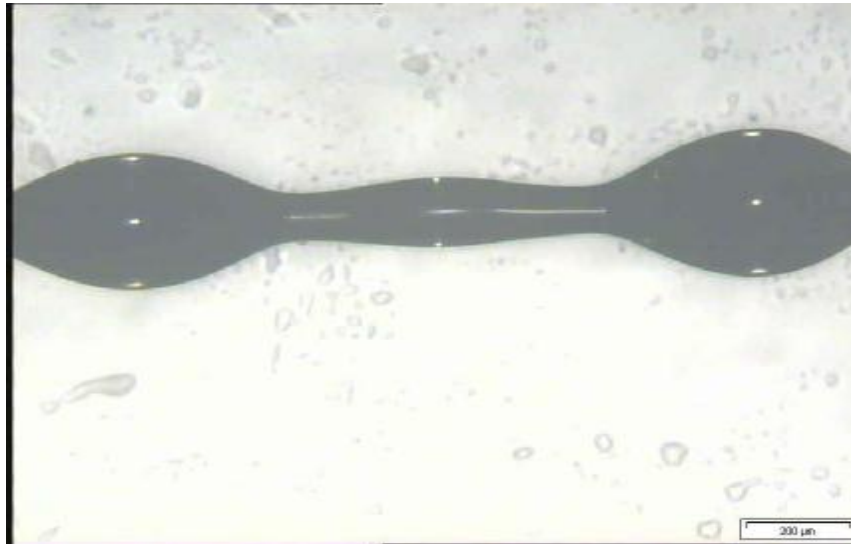

شکل ۹ - موی بز آماده سازی شده با پلی وینیل استات (چسب چوب) در دمای محیط

نتایج حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد که آماده سازی موی بز با چسب چوب در دمای محیط به خوبی انجام گرفته است همان طور که در شکل ۹ مشخص است، در نتیجه آماده سازی با محلول پلی وینیل استات (چسب چوب)، زوایای تماس کاهش یافته که این هم بدلیل افزایش نسبی در میزان قابلیت ترشدن زیرآیند، و یا به عبارتی افزایش چسبندگی آن است. دلیل این امر را می‌توان به وجود گروه های قطبی روی سطح الیاف نسبت داد.

شکل ۱۰ - ناحیه ای از موی بز آماده سازی شده با پلی وینیل استات (چسب چوب) در داخل میکروویو

شکل ۱۱- ناحیه ای از موی بز آماده سازی شده با رزول پایه الکی

از شکل ۱۱ معلوم می‌گردد که آماده سازی موی بز با رزول پایه الکی بخوبی انجام نمی‌گیرد. در این پژوهش چسب چوب، به عنوان حدواسط بین ماتریس و الیاف طبیعی استفاده شد. بدین ترتیب، می‌توان بطور کلی نتیجه گیری کرد که استفاده از موی بز اصلاح سطحی شده با چسب چوب (پلی وینیل استات) به عنوان تقویت کننده، خواص مکانیکی نمونه های بر پایه ماتریس خاک رس را بنحو مطلوبی افزایش می‌دهد.

نتیجه گیری

از نتایج حاصل از این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت.

- میزان جذب روغن نمونه های بر پایه گل رس در شرایط دمایی آون (دما 100°C ، زمان ۶ ساعت)، بیشتر از راکتور (دما 100°C ، زمان ۳۰ دقیقه، فشار ۱۰ بار) و آن هم بنوبه خود بیشتر از شرایط محیطی (دما 25°C ، زمان ۶ ساعت)، می باشد.
- افزایش رزین فنولیک (رزول) به سیستم بر پایه گل رس - پلیمر طبیعی باعث کاهش مقدار جذب آب به میزان قابل توجهی می‌شود.
- هرچه قدر نفوذ روغن به ساختار ماده بدست آمده، زیاد گردد به همان اندازه میزان جذب آب کاهش می‌یابد.
- میزان درصد جذب آب (گرم) در نمونه های روغن جذب کرده با تغییرات زمان تا ۲۴۰ دقیقه افزایش نشان داده بعد از آن تقریباً به یک مقدار ثابت می‌رسد.
- میزان نیرو برحسب خمش از آمیزه A20W80R به A10W60R، سیستم گل رس - پلیمر طبیعی کاهش پیدا کرده‌است. علت این امر بدلیل فومی شدن نمونه بر پایه گل رس با افزایش درصد سریش و رزول، می‌باشد.

- با افزایش رزول به سیستم گل رس - پلیمر طبیعی با فرمول بندی A20W80R، مدول کاهش پیدا می‌کند. در حالیکه در آمیزه های با ترکیب در صد A10W60R و A15W70R با افزایش رزول، مدول افزایش پیدا کرده‌است.
- آماده سازی موی بز با چسب چوب در دمای محیط به خوبی انجام گرفته‌است. در نتیجه آماده سازی با محلول پلی وینیل استات (چسب چوب)، زوایای تماس کاهش یافته که این هم بدلیل افزایش نسبی در میزان قابلیت ترشدن زیرآیند، و یا به عبارتی افزایش چسبندگی آن است. دلیل این امر را می‌توان به وجود گروه های قطبی روی سطح الیاف نسبت داد.
- آماده سازی موی بز با رزول پایه الکی بخوبی انجام نمی‌گیرد.
- استفاده از موی بز اصلاح سطحی شده، با چسب چوب (پلی وینیل استات) بعنوان تقویت کننده، خواص مکانیکی نمونه های بر پایه ماتریس خاک رس را بنحو مطلوبی افزایش می‌دهد.

منابع و مراجع

۱. علیرضا مجرد، حمید رحیمی، سید محمد باقر علوی، بررسی خواص فیزیکی گل رس اصلاح شده با روغن بزرک (Linseed oil)، نهمین کنگره مهندسی شیمی ایران، سال نهم، تیر (۱۳۸۳).
۲. علیرضا مجرد، حمید رحیمی، سید محمد باقر علوی، اصلاح خواص فیزیکی و مکانیکی سیستم های بر پایه گل رس با پلیمر طبیعی (Asphodel)، نهمین کنگره مهندسی شیمی ایران، سال نهم، تیر (۱۳۸۳).
3. K. Ghavami, R. D. Toledo Filho, N. P. Barbosa, "Behavior of Composite Soil reinforced with Natural fibers", Cement and Concrete Composite; 21: 39-48, (1999).
4. B. G. Lee, James S. Han and et al., "Oil Sorption by Lignocellulosic Fiber", Composite Structures.
5. M. Wollerdorfer, H. Bader, "Influence of natural fiber on the mechanical properties of biodegradable polymers", Industrial Crops and Production; 8: 105-1, (1998).
6. M.S. Sreekala, S Thomas, "Effect of fiber surface modification on water- sorption characteristics of oil palm fibers", Composite Science and Technology; 63: 861-869, (2003).
7. . A. Valadez-Gonzaliz, J. M. Cervantes-Uc, "Chemical modification of henequen fibers with an organosilane coupling agent", Composites: Part B; 30: 321-331, (1999).